

Сьогодні
05.03.2025

Урок
№95

Узагальнення вивченого про прикметник

Мета: узагальнити та систематизувати знання про прикметники за значенням; творення ступенів порівняння; написання НЕ з прикметниками; написання Н та НН у прикметниках; творення повних та коротких форм прикметників; написання прикметників разом та з дефісом; обґрунтовувати важливість бережного ставлення до мови; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності; виховувати повагу до рідної мови, до традицій своєї країни.

Очікувані результати: учень/учениця розрізняє прикметники за значенням; утворює ступені порівняння, повні та короткі форми прикметників; визначає в слові орфограми, обґрунтовує написання слів, записує слова згідно вивчених орфограм; розв'язує ситуаційні завдання пов'язані із уживанням слів; працює з орфографічним словником.

**Вже пролунав шкільний дзвінок,
Покликав всіх нас на урок.
Рівненько стали. Все. Вже час,
Роботу починає клас.
За парти всілися зручненько,
Поклали руки всі гарненько.
Готові? Так.
А настрій як? Клас!
Тож успіх всіх чекає нас!**

Сьогодні
05.03.2025

Повідомлення теми уроку

❖ Сьогодні на уроці ви
удосконалисте знання **з**
морфології та орфографії.

Сьогодні
05.03.2025

Перевірка домашнього завдання

Сьогодні
05.03.2025

Запишіть сьогоднішню дату

Класна робота

Сьогодні
05.03.2025

Слово дня

Рінистий

Химерний

Умілий

Сьогодні
05.03.2025

Пригадуємо. Шукаємо відповіді на запитання

1. Яку частину мови називають прикметником?
2. Назвіть її морфологічні ознаки.
3. Яку синтаксичну роль виконують прикметники?
4. Чи можна живописати словом? Чи допомагають у цьому прикметники?
5. Яку роль відграють у мовленні прикметники?
6. Чому живопис називають найпрекраснішим з усіх мистецтв?

Сформулюйте особисті цілі на
урок.

Сьогодні
05.03.2025

Прочитайте слова, поясніть значення їх. Визначте належність їх до частини мови, обґрунтуйте. Складіть із ними словосполучення

Синій, волошковий,
ультрамариновий,
лазуровий.

Це прикметники.

Сьогодні
05.03.2025

Утворіть і запишіть прикметники за допомогою суфіксів, що надають зменшено-пестливого, а також відтінку неповноти вияву ознаки. Доберіть синоніми до поданих прикметників. Розкажіть, із якою метою їх використовують у мовленні

Жовтий, червоний, зелений.

Жовтий – жовтенький, жовтуватий.
Червоний – червоненький, червонуватий.
Зелений – зелененький, зеленуватий.

Синоніми: жовтий – лимонний, золотавий, солом'яний, кукурудзяний; червоний – багряний, рубіновий, бордовий; зелений – салатний, листяний, трав'яний.

Сьогодні
05.03.2025

Прочитайте виразно текст. Випишіть із нього прикметники, визначте морфологічні ознаки їх

Натюрморти бувають різними. **Весняні** композиції зазвичай складають із квітів: конвалій, тюльпанів, пролісків. У літніх натюрмортах також є квіти, але їх розбавляють дрібними ягодами і фруктами: вишнею, сливою, яблуками або грушами. **Осінній** натюрморт складають із овочів і фруктів. Традиційно зображують гарбузи, яблука, виноград, кукурудзу і, звичайно ж, яскраві листки. Тому картини виходять позитивними і різнокольоровими. Зимові натюрморти відображають новорічний настрій, тому композиції для них найчастіше складають з мандаринів, зелених гілок і шишок, запалених свічок (З інтернету).

Весняні – відносний, множина, Зн. в.
Літніх – відносний, множина, М. в.
Дрібними – якісний, множина, Ор. в.
Осінній – відносний, ч. р., однина, Зн. в.
Яскраві – якісний, множина, Зн. в.
Позитивними – якісний, множина, Ор. в.
Зимові – відносний, множина, Н. в.
Новорічний – відносний, ч. р., однина, Зн. в.
Зелених – якісний, множина, Р. в.

- Що ви «побачили» і «почули» під час читання тексту?
- Яку роль виконують у тексті прикметники (зображальну, емоційну, називну, оцінну тощо)?

Сьогодні
05.03.2025

Утворіть усі можливі ступені порівняння від будь-якого якісного
прикметника

Дрібний – дрібніший, більш дрібний,
найдрібніший, найбільш дрібний.

Яскравий – яскравіший, більш
яскравий, найяскравіший, найбільш
яскравий.

Зелений – зеленіший, більш зелений,
найзеленіший, найбільш зелений.

Натюрморти бувають різними. Весняні композиції зазвичай складають із квітів: конвалій, тюльпанів, пролісків. У літніх натюрмортах також є квіти, але їх розбавляють дрібними ягодами і фруктами: вишнею, сливою, яблуками або грушами. Осіній натюрморт складають із овочів і фруктів. Традиційно зображують гарбузи, яблука, виноград, кукурудзу і, звичайно ж, яскраві листки. Тому картини виходять позитивними і різнокольоровими. Зимові натюрморти відображають новорічний настрій, тому композиції для них найчастіше складають з мандаринів, зелених гілок і шишок, запалених свічок (З інтернету).

Сьогодні
05.03.2025

Замініть словосполучення й речення прикметником з префіксом не-.
Запишіть їх за зразком. Розберіть прикметники за будовою

Зразок. Людина, яка ледарює, —
непрацьовита.

Тьмяний килим, учень, у якого погана
поведінка, важка ноша, малий за розміром
колаж, вузька річка.

Неяскравий килим, незразковий учень,
нелегка ноша, невеликий колаж, неширока
річка.

Сьогодні
05.03.2025

Прочитайте текст, запишіть, поділивши його на абзаци. Підкресліть прикметники. Усно визначте рід, число та відмінок. Поясніть написання виділених прикметників. Розкажіть, з якою метою використано прикметники. Висловіть міркування, чи можна скласти точний опис без прикметників.

Один із портретів гетьмана представлено в експозиції Музею Богдана Хмельницького, що в Чигирині. Цей портрет написав невідомий художник у середині XVIII століття. На ньому зображено спокійну, впевнену в собі людину. Гетьман одягнений в урочисто-червоний парчевий жупан та чорну накидку з красивими дорогими застібками. Статечна фігура щільно обтягнута поясом.

Сьогодні
05.03.2025

Прочитайте текст, запишіть, поділивши його на абзаци. Підкресліть прикметники. Усно визначте рід, число та відмінок. Поясніть написання виділених прикметників. Розкажіть, з якою метою використано прикметники. Висловіть міркування, чи можна скласти точний опис без прикметників

Руки міцно стискають оздоблену коштовним камінням булаву, символ гетьманської влади, і рукоять пістоля або шаблі. Чорна парчева шапка, прикрашена двома страусовими пір'їнами, покриває голову гетьмана. Зовнішність Б. Хмельницького схожа з описами сучасників: «Обличчя видовжене, худорляве, ніс доволі довгий, вузький, вуса тонкі і довгі, «козацькі» (з інтернету).

Сьогодні
05.03.2025

Утворіть від поданих іменників прикметники, поясніть написання суфіксів

Лазур, оксамит, бірюза, рубін, овоч,
стиль, січень, чуття, життя, вишня, груша,
степ, птах, журавель.

Лазурний, оксамитовий, бірюзовий,
рубіновий, овочевий, стильний, січневий,
чуттєвий, життєвий, вишневий, грушевий,
степовий, пташиний, журавлиний.

Розгляньте репродукцію картини Катерини Білокур «Богданівські яблука». Доберіть прикметникові епітети, що характеризують яблука. Поділіться своїми враженнями від картини. Використайте прикметникові епітети на позначення самобутньої ознаки предмета, явища, поняття, дії.

Наприклад: запашна весна, ясні зорі.

- Чим збагатив вас урок?
- Які почуття викликала у вас тема уроку?
- Чи на всі запитання ви одержали вичерпну відповідь?
- Що було найважливішим на уроці?
- Які питання теми найважливіші для вас? Чому?
- Назвіть 3-4 слова, що визначають суть цього уроку і ваші досягнення.

Сьогодні
05.03.2025

Рефлексія. Вправа «Веселка»

Я не міг, не хотів це робити.

Я це робив, але не вдалося.

Я це робив із допомогою.

Я це робив, хоча були помилки.

Я це робив, але не відразу.

Я це зробив.

Це було дуже просто!

Сьогодні
05.03.2025

Пояснення домашнього завдання

Повторити правила.

Виконати нижче подану вправу.

Сфотографувати письмову роботу та надіслати мені на освітню платформу для дистанційного навчання HUMAN або на електронну адресу

altinbaeva_l_m@school55.pp.ua

Хай щастить!

Сьогодні
05.03.2025

Запишіть слова, знявши ризик. Поясніть написання

Західно/європейський,
машино/будівний,
коричнево/жовтий, жовто/гарячий,
овочево/фруктовий, ніжно/рожевий,
темно/зелений,
сільсько/господарський,
українсько/польський,
кіно/мистецький.